

Obec Šarišské Sokolovce

**Plán hospodárskeho
a sociálneho rozvoja
obce**

Apríl 2006

Obsah

Úvod.....	4
1 Vymedzenie územia.....	8
2 Fyzickogeografická charakteristika.....	10
2.1 Geologická stavba.....	10
2.2 Vodstvo.....	10
2.2.1 Povrchové vody.....	10
2.2.2 Podzemné vody.....	11
3 Historický prehľad.....	12
4 Socioekonomická charakteristika.....	14
4.1 Obyvateľstvo.....	14
4.1.1 Vývoj počtu obyvateľov.....	14
4.1.2 Pohyb obyvateľstva.....	15
4.1.3 Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia.....	17
4.1.4 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti a vzdelania.....	17
4.1.5 Konfesionálna štruktúra obyvateľstva.....	19
4.1.6 Ekonomická štruktúra obyvateľstva.....	20
4.2 Bývanie.....	20
4.3 Socioekonomické aktivity obyvateľstva.....	20
4.3.1 Vývoj a štruktúra podnikateľských subjektov.....	20
4.3.2 Priemysel.....	21
4.3.3 Poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo.....	21
4.3.4 Administratíva a štátna správa.....	21
4.3.5 Služby.....	22
4.3.6 Doprava a spoje.....	22
4.3.7 Ostatné socioekonomické aktivity.....	22
4.4 Infraštruktúra.....	22
4.4.1 Cestná sieť.....	22
4.4.2 Energetická sieť.....	22
4.4.2.1 Elektrická energia.....	22
4.4.2.2 Plyn.....	23
4.4.3 Vodovodná sieť.....	23
4.4.4 Kanalizačná sieť a vývoz odpadu.....	23
4.4.5 Telekomunikačná a informačná sieť.....	24
5 Strategická vízia.....	25

5.1	Zachovanie kultúrno-historického dedičstva.....	25
5.2	Výstavba.....	25
5.3	Podpora a rozvoj podnikania.....	29
5.3.1	Optimalizácia obecnej štruktúry a kvality podnikateľských subjektov v oblasti výroby.....	29
5.3.2	Posilňovanie sociálneho kapitálu.....	29
5.4	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a vidiecky rozvoj.....	30
5.4.1	Zabezpečenie racionálneho obrábania PPF.....	30
5.4.2	Podpora dynamického rozvoja prvovýroby.....	30
5.4.3	Ochrana PPF.....	31
5.4.4	Rozvoj turizmu a agroturizmu vo vidieckom priestore.....	31
5.4.5	Budovanie systému verejnoprávnych partnerstiev v oblasti agroturistiky na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni.....	31
5.4.6	Podpora rozvoja poľovníckej turistiky ako súčasť rozvoja vidieka.....	32
5.4.7	Stabilizácia a zlepšenie obhospodarovania poľovných revírov.....	32
5.5	Vzdelávanie a školstvo.....	32
5.5.1	Rozvoj vzdelávania.....	33
5.5.2	Zvýšenie vzdelanostnej úrovne.....	33
5.6	Sociálna oblasť a zdravotníctvo.....	33
5.6.1	Zvýšenie kvality sociálnych služieb.....	34
5.6.2	Dosiahnutie aktívnej účasti na starostlivosti o zdravie.....	34
5.7	Kultúra, šport, voľný čas, vonkajšie vzťahy.....	34
5.8	Rozvoj infraštruktúry.....	37
5.8.1	Rozvoj cestnej infraštruktúry.....	37
5.8.2	Rozvoj energetickej infraštruktúry a úspora elektrickej energie a plynu.....	38
5.8.3	Rozvoj vodohospodárskej infraštruktúry.....	38
5.8.4	Rozvoj telekomunikačnej a informačnej infraštruktúry.....	39
5.9	Životné prostredie.....	40
5.9.1	Ochrana a racionálne využívanie vôd.....	40
5.9.2	Minimalizácia vzniku odpadov.....	41
5.9.3	Ochrana a racionálne využívanie pôd.....	41
5.9.4	Ochrana ovzdušia.....	41
5.9.5	Enviromentálna osвета, výchova a vzdelávanie.....	42
Záver		43

Úvod

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej PHSR) je základný programový a vykonávací dokument, vypracovaný za účelom riešenia aktuálnych hospodárskych a sociálno-ekonomických problémov s podporou efektívneho využitia všetkých zložiek jeho miestneho potenciálu (socio-ekonomického, prírodného i demografického). Bol vypracovaný na základe zákona o podpore regionálneho rozvoja č. 503/2001 Z. z., ktorý ustanovuje podmienky podpory regionálneho rozvoja a pôsobnosť orgánov štátnej správy, obcí a vyšších územných celkov pri tomto procese. Na základe PHSR je uskutočňovaná podpora regionálneho rozvoja týchto orgánov.

Na základe § 10 zákona č. 503/2001 Z. z je strednodobým strategickým dokumentom s výhľadovým plnením do roku 2012, pričom po roku 2007 bude potrebná jeho čiastočná aktualizácia na základe Národného rozvojového programu SR pre roky 2007-2012.

Na základe uznesenia Vlády SR č. 133/2002 z 13. februára 2002 prebieha spôsob programovania pre Cieľ 1 podľa Rámca podpory Spoločenstva (CSF) vrátane štruktúry riadiacich a platobných orgánov. Cieľ 1 sa vzťahuje na regióny, ktoré zodpovedajú úrovni NUTS II a ktorých HDP na obyvateľa meraný paritou kúpnej sily za posledné tri roky je menší ako 75 % priemeru Európskych Spoločenstiev. Na čerpanie finančnej pomoci v rámci Cieľa 1 sú teda oprávnené tri regióny NUTS II: Západné Slovensko (Trnavský, Trenčiansky a Nitriansky kraj), Stredné Slovensko (Žilinský a Banskobystrický kraj), Východné Slovensko (Prešovský a Košický kraj).

Obec Šarišské Sokolovce je súčasťou Prešovského kraja, ktorý je prioritným regiónom na čerpanie finančnej pomoci zo štrukturálnych fondov na základe trvalo nepriaznivých ekonomických výsledkov. Sú to predovšetkým:

- nízka úroveň hrubého domáceho produktu, ktorý v prepočte na jedného obyvateľa zaostáva za priemerom v SR,
- vysoká miera nezamestnanosti,
- výrazné disproporcie v regióne,
- výrazné zaostávanie technickej infraštruktúry.

Poslaním Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je navrhnuť systematickú a funkčnú trvalú rozvojovú stratégiu zameranú na realizáciu sociálneho a ekonomického rozvoja obce pri využití endogénnych finančných zdrojov a podporných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ.

Má logickú štruktúru, na základe vykonanej analýzy formuluje ciele a stratégiu ďalšieho rozvoja obce.

PHSR pozostáva z nasledujúcich častí:

- komplexnej analýzy obce a identifikácie možností rozvoja formou súhrnnej analýzy
- stratégie rozvoja jej priorit v jednotlivých oblastiach a opatrení potrebných na ich naplnenie

SWOT

Súhrnnou analýzou i strategickou časťou sa prelínajú globálne i špecifické ciele, ktoré sú rozpracované do konkrétnych opatrení.

Prvá, analytická časť dokumentu obsahuje popis obce s jej základnými geografickými údajmi a hlavnými socio-ekonomickými danosťami, ktoré charakterizujú dynamiku sociálneho a ekonomického rozvoja obce. Súčasťou je súhrnná analýza rozvojového potenciálu, ktorá v rámci všeobecných a špecifických cieľov, ako aj silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození poskytuje celkový pohľad na reálnu situáciu obce a jej rozvojové možnosti a priority.

Druhá hlavná časť dokumentu je orientovaná na formulovanie strategického rozvoja obce. Globálne ciele sú rozpracované do špecifických cieľov, ktoré majú stabilizačný alebo rozvojový charakter. Stabilizačné ciele a súvisiace opatrenia sú zamerané na riešenie súčasného nepriaznivého, v niektorých oblastiach až kritického stavu tak, aby nedošlo k ďalšiemu prehĺbovaniu jestvujúcich problémov s termínom realizácie v rokoch 2005 až 2007. Opatrenia viažuce sa na rozvojové ciele sú zamerané na aktivizáciu vnútorných potenciálov v obci a na podporu ich dlhodobého rozvoja do roku 2012.

Finančné zabezpečenie hovorí o zdrojoch financovania, ktoré sú vnútorné (štátne a súkromné) a zdroje EÚ (štrukturálne fondy).

Z analýzy sociálno-ekonomickej situácie obce vyplynuli nasledovné rozhodujúce silné stránky:

- dobré prírodné podmienky pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky
- nízke životné náklady
- zachovalé životné prostredie
- kvalitný lesný pôdny fond v prevažnej časti obce pre pestovanie klasických plodín a drevín, rozvoj lesníctva a poľovníctva

- kvalifikovaná pracovná sila vyhovujúca súčasnej úrovni hospodárstva v obci
- voľné plochy pre rozvoj priemyslu a zriaďovanie nových výrobných areálov
- kladný prístup predstaviteľov štátnej správy a samosprávy k rozvojovým aktivitám v obci

Určujúcimi slabými stránkami obce sú:

- vysoká miera obecných disparít medzi vyspelejšími a problémovými obcami s nízkym stupňom ekonomického rozvojového potenciálu
- nedostatočná mikroekonomická adaptácia obce na podmienky trhového hospodárstva
- nedostatok voľných finančných zdrojov pre rozvoj výroby a jej modernizáciu
- odchod kvalifikovaných zdrojov pracovných síl do vyspelejších regiónov, najmä do zahraničia ako dôsledok chýbajúcej pracovnej príležitosti a nízkej ceny práce
- stagnujúca miera nezamestnanosti s podielom dlhodobo evidovaných nezamestnaných
- nedoriešená otázka vlastníckych vzťahov k pôde

V dôsledku závažných slabých stránok a nedostatočného akceleračného vplyvu silných stránok na sociálno-ekonomický rozvoj, obec nie je schopná vlastnými silami riešiť výrazné problémy a pre realizáciu hlavného cieľa i rozvojovej stratégie je potrebná pomoc štátu i EÚ.

Vychádzajúc zo záverov analýzy sociálno-ekonomickej situácie dlhodobým cieľom rozvoja obce je harmonický vyvážený a trvalo udržateľný rozvoj územia, využitím hospodárskeho, demografického a prírodného potenciálu obce. Hlavným cieľom je zastaviť pokles hospodárskej a sociálnej úrovne obce do roku 2007 a postupne zabezpečiť jej rast s cieľom dosiahnuť úroveň ostatných vyspelejších obcí Slovenska.

Plnením hlavného cieľa sa dosiahne rozvoj ekonomického potenciálu a ľudských zdrojov, ktoré sú podmienkou pre zastavenie a postupné znižovanie vysokej miery nezamestnanosti v obci a odstránenie existujúcich disparít.

Realizáciou opatrení, ktoré sú rozpracované v strategickej časti materiálu, konkrétnych projektov, ako aj súvisiacich kľúčových aktivít sa zabezpečí najmä :

A: v oblasti ekonomického rastu

- zvýšenie ekonomickej výkonnosti obce
- rozvoj malého a stredného podnikania
- zvýšenie konkurencieschopnosti
- zvyšovanie produktívneho potenciálu

B: v oblasti zamestnanosti

- zvýšenie zamestnanosti medziročne o 2 % vytváraním efektívnych pracovných miest v súlade s požiadavkami trhu práce, čím sa dosiahne zníženie nezamestnanosti v obci

C: v oblasti zlepšenia vybavenosti obce a životného prostredia

- dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry na úroveň porovnateľnú s priemerom v SR, výstavba dopravnej infraštruktúry
- rozvoj sociálnej infraštruktúry a tretieho sektora v súlade s trendmi EÚ
- rozvoj podnikateľského prostredia a súvisiacej infraštruktúry
- rozvoj cestovného ruchu

D: v oblasti rastu životnej úrovne

- zlepšenie životnej situácie občanov v dôchodkovom veku v obci
- zlepšenie kvality života obyvateľov obce
- rozvoj ľudských zdrojov

PHSR bol spracovaný na základe poznatkov regionálnych odborníkov a miestnych autorít, ktorí poznajú problémy, potreby a rozvojové potenciály obce. Spôsob spracovania umožnil všetkým zainteresovaným partnerom vysokú mieru spoluúčasti na programovej stratégii sociálno-ekonomického rozvoja obce.

Tento plán bude prínosom pre rozvoj odborných kapacít v záujme efektívneho absorbovania domácich prostriedkov ako aj prostriedkov poskytnutých v rámci štrukturálnych fondov EÚ. Na PHSR budú nadväzovať konkrétne projekty, ktorých realizáciou sa dosiahne naplnenie vytýčených cieľov. Výber projektov podľa štatútu bude zabezpečovať regionálny riadiaci a monitorovací výbor v súlade s kritériami a strategickými cieľmi regiónu Východ.

1 VYMEDZENIE ÚZEMIA

Územie obce Šarišské Sokolovce leží v centrálnej časti Šariša, na rozhraní južnej časti pohoria Čergov a juhovýchodnej časti Spišsko – šarišského medzihoria. Podľa administratívneho členenia patrí do Prešovského kraja a okresu Sabinov.

Rozloha katastra skúmaného územia je 1226,85 ha, na základe čoho môžeme obec zaradiť medzi veľké obce okresu Sabinov.

Počet obyvateľov žijúcich na skúmanom území dosiahol v roku 2001 stav 500 obyvateľov, čím sa obec zaradila na 1710. miesto v rámci Slovenskej Republiky a na 25. miesto v okrese Sabinov a v roku 2004 dosiahol stav 523 obyvateľov, na základe čoho možno obec zaradiť k stredne veľkým až malým obciam okresu Sabinov. Hustota obyvateľstva v roku 2003 dosiahla 42 obyvateľov / km².

Katastrálne územie má nepravidelný tvar, pretiahnutý v smere sever – juh, pričom vzdušná vzdialenosť medzi dvomi najvzdialenejšími bodmi katastra je 9,17 km, čo pri danej ploche katastra svedčí o jeho veľkej excentricite. Najväčšiu nadmorskú výšku územia má kóta Lysá – 1068 m. n. m., najmenšiu nadmorskú výšku má miesto, kde Veľký potok opúšťa územie katastra - 355 m. n. m. Výškový rozdiel najvyššieho a najnižšieho bodu územia je 713 m. Nadmorská výška stredu obce je 431 m. n. m. Obec Šarišské Sokolovce hraničí na východe s obcou Bodovce, na juhu s obcami Hubošovce a Uzovce, na západe s obcami Jakubovany a Drienica a na severe s obcou Olejníkov. Všetky vyššie spomenuté obce patria do okresu Sabinov. Poloha územia obce voči okolitým obciam je znázornená na mape 1.

Hydrogeograficky prináleží predmetné územie do povodia rieky Hornád. Odvodňuje ho sústava miestnych tokov, ktoré sa vlievajú do jeho ľavostranného prítoku Torysa. Územie patrí do úmoria Čierneho mora.

Železničná trať obcou nevedie. Najbližšia železničná stanica je v Sabinove – 7,5 km. Najbližšie letisko je v Košiciach – 59,2 km.

Okresné mesto Sabinov je od stredu katastra vzdialené 7,7 km a krajské mesto Prešov 15,7 km.

2 FYZICKOGEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA

2.1 Geologická stavba

Z geologického hľadiska je skúmané územie relatívne jednoduché. Najstaršími horninami, ktoré sú zastúpené na území katastra obce sú zlepenice s exotickým materiálom, ktoré boli vyformované v starších treťohorách - paleogéne. Patria do Magurskej jednotky centrálnokarpatského paleogénu a nachádzajú sa v severnej časti katastra.

V starších treťohorách sa začali formovať aj šambronské vrstvy, ktoré sú na území katastra obce zastúpené drobnorytmickým flyšom, ktorý je miestami prekrytý polohami polymiktných zlepenčov. Forma sa vyskytuje v strednej časti katastra.

Rozsiahle plochy v centrálnej časti katastra pokrývajú ílovce hutianskeho súvrstvia, ktorých modelovanie začalo rovnako v paleogéne.

Malé územie pri koryte Veľkého potoka je pokryté polygenetickými svahovými hlinami s obsahom sutín, ktoré sa začali usadzovať od starších štvrtohôr – pleistocénu.

Takmer celá južná časť katastra je pokrytá fluviálnymi a piesčitými štrkami.

Najmladšia geologická forma – fluviálne nívne sedimenty - je rozmiestnená pozdĺž vodných tokov. Jedná sa o usadeniny, ktoré miestne vodné toky transportovali z nižších polôh.

2.2 Vodstvo

2.2.1 Povrchové vody

Skúmané územie patrí do úmoria Čierneho mora a do povodia rieky Hornád. Odvodňuje ho sústava miestnych tokov, ktoré sa vlievajú do rieky Torysa, ľavostranného prítoku Hornádu. Niektoré vodné toky, ktoré pretekajú územím obce, v jej katastri aj pramena, čo dokazuje, že časť obce sa nachádza v relatívne vysoko položenej oblasti. Najdlhšími vodnými tokmi na území Šarišských Sokoloviec sú Veľký potok a Jakubovanský potok, nasleduje niekoľko ďalších vodných tokov lokálneho charakteru. Charakteristickým rysom všetkých tokov v povodí Torysy je nevyrovnanosť spádovej krivky, čo spolu s inými faktormi podmieňuje výraznú eróznú činnosť.

Napriek tomu, že oficiálne údaje o prítokoch vodných tokov v katastri obce Šarišské Sokolovce vzhľadom na absenciu meracích staníc nie sú k dispozícii, z informácií získaných od občanov vyplýva, že v obci pravidelne dochádza k záplavám v dôsledku topenia sa snehu v jarných mesiacoch a v lete pri silných búrkach a prietrzích mračen.

2.2.2 Podzemné vody

Základnou črtou hydrogeologických vlastností flyšových hornín paleogénu je dominantný význam puklinovej priepustnosti pri veľmi obmedzenom a celkom zanedbateľnom význame medzizrnovej priepustnosti. Obeh podzemnej vody sa tu sústreďuje predovšetkým do pripovrchovej zóny a z menšej časti do subvertikálnych puklinových zón. Hlavným, viac-menej súvislým hydrogeologickým kolektorom, je tu pripovrchová zóna zvýšenej priepustnosti, zasahujúca od povrchu terénu do hĺbky niekoľko metrov až niekoľko málo desiatok metrov (v skúmanom území najčastejšie do hĺbky okolo 20 – 40 m). Vyznačuje sa podstatne vyššou priepustnosťou oproti hlbším častiam horninového masívu v súvislosti s rozvoľnením hornín (druhotným rozpukáním, rozpojením puklín a zvetraním) pod vplyvom povrchových faktorov. Popri pásme povrchového rozpojenia možno k nej priradiť aj zvetralinový pokryv.

3 HISTORICKÝ PREHĽAD

Severne od dediny na Hradovej hure (kóta 737) je rozsiahle hradisko. Archeologickým výskumom boli preskúmané štyri valy a odhalené črepy keramiky, železná výzbroj a aj sídliskové objekty. Začiatky budovania hradiska siahajú do veľkomoravského obdobia. Svoju funkciu spĺňalo ešte v 11. storočí. Hradisko vybudovali a využívali nepochybne obyvatelia starobylej dediny Kuchna, ktorá zanikla. Hradisko nesúviselo so Sokolovcami, lebo tie vtedy ešte nejestvovali. Začiatkom 14. storočia patrila táto dedina zemanovi poľského pôvodu, čo sa prejavilo v jeho maďarskej prezývke. Onen zeman tu mal kúriu a názov dediny používal v prídomku. Doklad o tom je z roku 1307, ktorý je súčasne najstaršou správou o dedine. Napriek stručnosti správy je zrejmé, že tunajšie sídlisko jestvovalo pred 14. storočím. V písomnostiach od 14. storočia sa vyskytuje pravidelne pod názvom Tothsolyumus, ojedinele Solmus, neskôr už len pod názvom Tothselmes. Z maďarského názvu vznikol fonetickou úpravou slovenský názov Tolcemeš, ktorý sa úradne používal do roku 1948. Maďarský názov zložený zo slov tóth = slovenský, sályom = sokol zachytil skutočnosť, že pôvodné sídlisko vybudovali sokoliari slovenského pôvodu. Vychádzajúc z obsahového výkladu povodného maďarského názvu možno usúdiť, že dedinu Tolcemeš založili slovenskí kráľovskí sokoliari z iniciatívy uhorského kráľa v druhej polovici 11., prípadne v 12. storočí. Taký, resp. podobný pôvod mali aj dediny Sokol a Šarišské Dravce. Prví budovatelia a obyvatelia miestneho sídliska nemohli mať nijaký podiel na budovaní, či využívaní blízkeho hradiska, ktoré bolo nielen staršie, ale stratilo svoj pôvodný význam skôr, ako vznikla dedina Tolcemeš. Sokoliari chovali a cvičili lovných sokolov pre poľovačky kráľa, kým dedina bola kráľovským majetkom. V druhej polovici 13. storočia ju nadobudli zemanovia a začiatkom 14. storočia patrila zemanovi poľského pôvodu. Kráľ Karol Róbert v roku 1313 daroval Tolcemeš zemanovi Mikulášovi, synovi Mateja. Mikuláš Apród (Páza) si v Tolcemeši dal postaviť kúriu. On a jeho potomkovia a dedičia, zemanovia Apródovci, používali v prídomku maďarský názov dediny, ktorá im patrila aj v 15. storočí. V 16. storočí bol Tolcemeš postupne v záložnej držbe mesta Prešova a vo vlastníctve šľachticov Tordaiovcov, Špacaiovcov a Bornemisovcov. V Tolcemeši postavili gotický murovaný kostol zasvätený sv. Mikulášovi, o ktorom je správa z roku 1353. Ani tunajší farár, ani kostol sa nevyskytujú v registroch pápežského desiatku z tridsiatych rokov 14. storočia. Možno teda predpokladať, že kostol dali postaviť zemanovia Apródovci v 30.-40. rokoch 14. storočia. K Tolcemešu patrilo v 14.-16. storočí zemepanský mlyn. Mlyn dosvedčuje, že už pred 14. storočím sa miestni sedliaci trvalo venovali pestovaniu obilnín, boli teda roľníkmi a už nie sokoliarimi. Sedliacke domácnosti okrem richtárovej boli v roku 1427 zdanené od 15 port, takže Tolcemeš bol stredne veľkou dedinou. Neskôr časť sedliakov stratila užívané pozemky a upadla medzi želiarov. V rokoch 1543, 1567 a 1588 sedliakov zdanili od 7, 3,5, resp. 3 port, pričom v roku

1567 dve domácnosti hospodárili na celých, jedna na polovičnej a pat na štvrtinových usadlostiach. V uvedených rokoch bolo 5, 6, 6 želiarskych domácností. Sídliisko v roku 1600 pozostávalo z osemnástich obývaných poddanských domov, mlyna, kostola, fary a zaiste aj školy. Koncom 16. storočia bol Tolcemeš stredne veľkou dedinou. Okrem osadenstva fary tu bývalo len poddanské obyvateľstvo. Južne od Tolcemeša ležal Cipkeš, ktorý sídliskovo splynul s touto dedinou. V dolnej časti údolia potoka sa nachádzala Kuchna, ktorá zanikla.

V obci sa nachádzajú nasledujúce kultúrne pamiatky: rímskokatolícky kostol svätého Mikuláša, ktorý bol podľa historických záznamov dostavaný v roku 1353, gréckokatolícky kostol Nanebovstúpenia Pána, ktorého stavba bola ukončená v 19. storočí. V kostole sv. Mikuláša sa nachádza pieta, ktorá je zapísaná v zozname národných kultúrnych pamiatok.

4 SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA

4.1 Obyvateľstvo

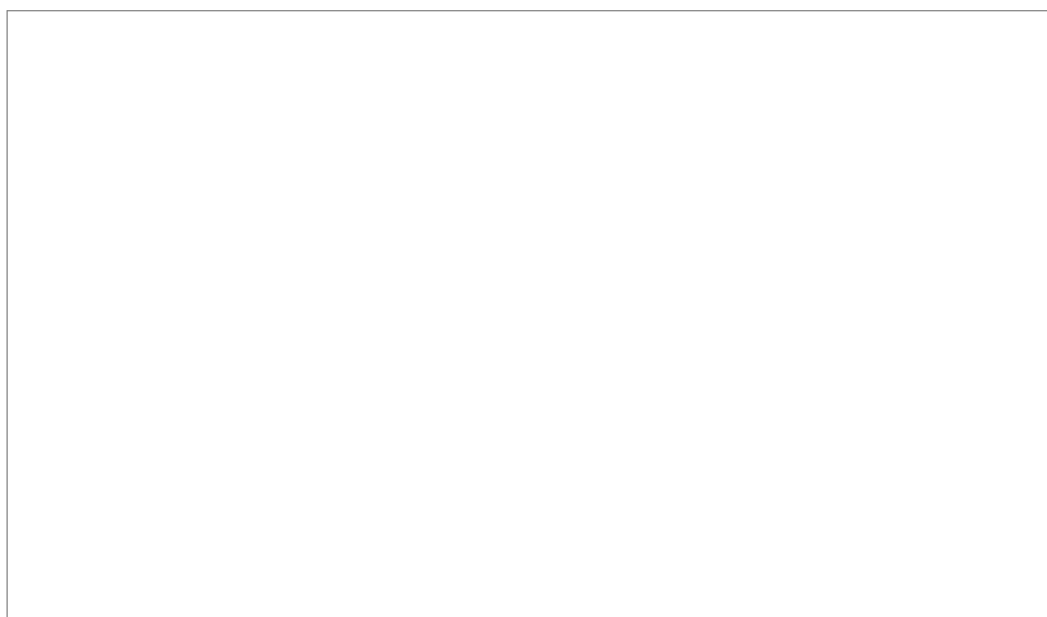
4.1.1 Vývoj počtu obyvateľov

Vývoj počtu obyvateľov dokumentuje tabuľka 1 a graf 1.

Vývoj počtu obyvateľov

Tabuľka 1.

Rok	Počet obyvateľov	Rok	Počet obyvateľov
1869	316	1940	500
1880	273	1948	436
1890	233	1961	507
1900	300	1970	517
1910	325	1980	481
1921	364	1991	482
1930	411	2001	500

Vývoj počtu obyvateľov bol v histórii ovplyvňovaný predovšetkým meniacimi sa spoločenskými a hospodárskymi pomermi. Pri prvom oficiálnom sčítaní obyvateľstva na skúmanom území v roku

1869 žilo v obci 316 obyvateľov. V nasledujúcich desaťročiach sa počet obyvateľov obce výraznejšie nezmenil. Tento trend trval až do roku 1910, kedy mala obec 325 obyvateľov. Stav obyvateľstva prekvapivo nebol ovplyvnený viacerými faktormi, ktoré sužovali vtedajšiu dobu, ako napríklad vystáhovalectvo za prácou, epidémie, vysoká úmrtnosť a iné. Ani Prvá svetová vojna výrazne nepoznamenala stav obyvateľstva v obci, čoho dôkazom je nárast počtu obyvateľov aj vo vojnovom období, keď v roku 1921 počet obyvateľov dosiahol 364. V roku 1930 počet obyvateľov vzrástol na 411. Do roku 1948 sa počet obyvateľstva i napriek Druhej svetovej vojne opäť zvýšil (500). V ďalšom desaťročí sa počet obyvateľov mierne znížil (436), no v roku 1961 počet obyvateľov opäť vzrástol na 507. Tento trend pokračoval aj v ďalšom decéniu (1970 – 517 obyvateľov). V ďalších desaťročiach počet obyvateľov poklesol (1980 – 481 obyvateľov a v roku 1991 – 482 obyvateľov). Posledné sčítanie ľudu v roku 2001 však tento trend nepotvrdilo a počet obyvateľov vzrástol na 500 obyvateľov.

4.1.2 Pohyb obyvateľstva

Počet obyvateľov je nestály ukazovateľ, závislý od prirodzeného i mechanického pohybu obyvateľstva. V týchto pohyboch sa odráža viacero faktorov, ako veková štruktúra obyvateľstva, jeho zdravotný stav a sobášnosť, momentálna ekonomická situácia a s ňou spojené pracovné príležitosti, vybavenosť obce, podmienky pre bývanie a mnoho ďalších faktorov.

Prirodzený i mechanický pohyb obyvateľstva v obci som vyhodnotil podľa údajov za obdobie 2000 – 2005 v tabuľke 2. Všetky nižšie uvedené štatistické údaje sú vzťahované k dátumom 31. 12. predmetných rokov.

Prirodzený pohyb obyvateľstva

Tabuľka 2

Rok	Živonarodení	Zomrelí	Prir. prírastok
2000	6	3	3
2001	7	3	4
2002	4	2	2
2003	4	5	-1
2004	7	1	6

Z uvedeného vyplýva, že vývoj prirodzeného prírastku nie je lineárny, ale má oscilujúcu tendenciu. Počas posledných piatich rokov v štyroch prípadoch nadobudol kladnú hodnotu (jednalo sa o prirodzený prírastok) a v jednom prípade nadobudol zápornú hodnotu (jednalo sa o prirodzený úbytok). Najväčšiu hodnotu prirodzený prírastok nadobudol v poslednom roku, čo pri celkovej demografickej tendencii na území Slovenskej Republiky možno považovať za priaznivú tendenciu. Priemerný ročný prirodzený prírastok za obdobie 2000 – 2004 dosiahol hodnotu 3 obyvateľov.

Mechanický pohyb obyvateľstva

Tabuľka 3

Rok	Prist'ahovaní	Odst'ahovaní	Mech. prírastok
2000	3	10	-7
2001	7	7	0
2002	4	15	-11
2003	24	4	20
2004	7	9	-2

Mechanický prírastok je počas posledných piatich rokov v obci Šarišské Sokolovce pomerne nepriaznivý, nakoľko len v roku 2003 bola jeho hodnota kladná (jednalo sa o mechanický prírastok) a v ostatných rokoch bola jeho hodnota záporná (išlo o mechanický úbytok). Maximum počas sledovaného obdobia dosiahol mechanický prírastok v roku 2003, no svojou hodnotou vyrovnal mechanické úbytky počas zostávajúcich rokov, takže jeho priemerná hodnota za sledované obdobie bola 0 obyvateľov.

Rok	Prir. prírastok	Mech. prírastok	Celk. prírastok
2000	3	-7	-4
2001	4	0	4
2002	2	-11	-9
2003	-1	20	19
2004	6	-2	4

Na základe údajov z tabuľky 4 možno vyvodit' záver, že demografický vývoj obce Šarišské Sokolovce bol v priebehu posledných piatich rokov priaznivý, nakoľko len v rokoch 2000 a 2002 bol počet obyvateľov na konci roka nižší, ako na jeho začiatku. V rokoch 2001, 2003 a 2004 nadobudol celkový prírastok kladné hodnoty, čo radí obec Šarišské Sokolovce medzi demograficky progresívne obce. Priemerný celkový prírastok obce Šarišské Sokolovce za obdobie rokov 2001 – 2004 dosahuje z hľadiska rozvoja obce výrazne pozitívnu hodnotu 3 obyvateľov.

Ak by hodnota celkového prírastku zostala v nasledujúcich rokoch nezmenená, v roku 2006 by mala obec Šarišské Sokolovce 526 obyvateľov, v roku 2010 by mala 538 obyvateľov, v roku 2015 by mala 553 obyvateľov a v roku 2020 by mala obec 568 obyvateľov.

4.1.3 Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

31.12.2004 žilo v obci Šarišské Sokolovce 523 obyvateľov.

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001 žilo v roku 2001 v Šarišských Sokolovciach 500 obyvateľov, z toho 250 žien (50,0 %). V predproduktívnom veku (0-14 rokov) bolo 123 obyvateľov – 24,6 % (61 žien – 49,6 %), v produktívnom veku (15-54 rokov ženy a 15-59 rokov muži) bolo 281 obyvateľov – 56,2 % (128 žien – 45,6 %) a v poproduktívnom veku (nad hranicou produktívneho veku) bolo 96 obyvateľov – 19,2 % (61 žien – 63,5 %). Podrobnejšiu vekovú štruktúru prezentuje veková pyramída (graf 2) zostrojená podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001.

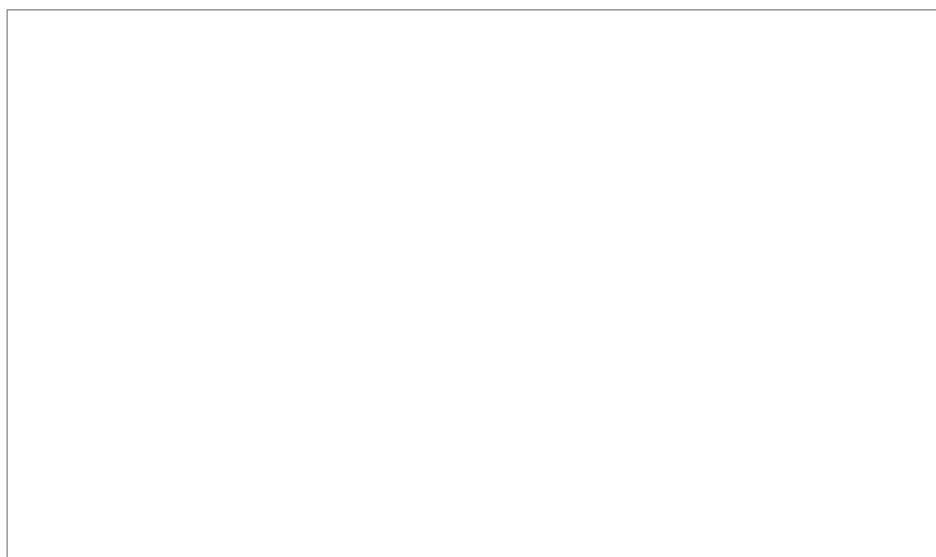
Z grafu 2 možno usúdiť, že demografický vývoj obce Šarišské Sokolovce je mierne progresívny,

čo v budúcnosti môže mať za následok rast života v obci.

4.1.4 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti a vzdelania

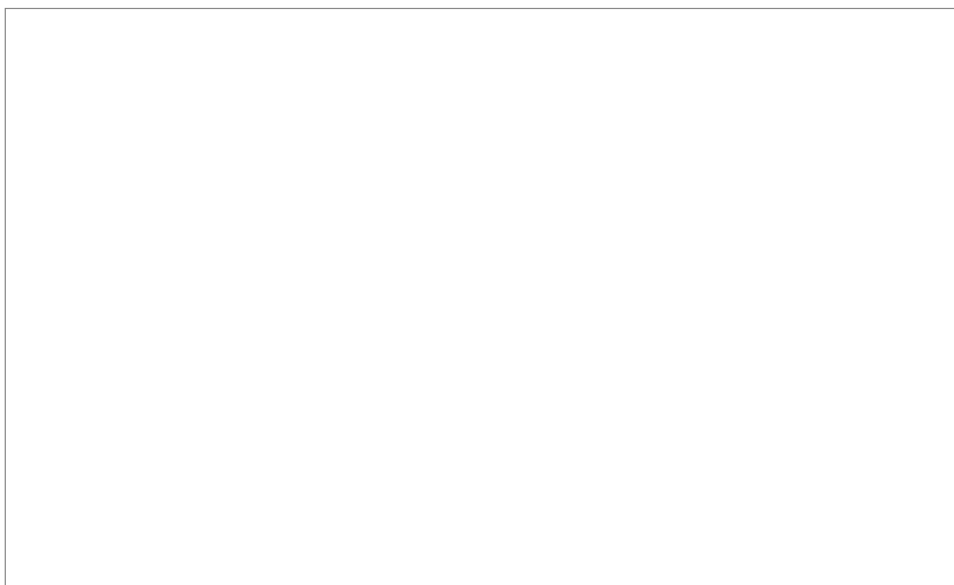
V roku 2001 sa prihlásilo 498 obyvateľov obce Šarišské Sokolovce (99,6 %) k slovenskej národnosti a 1 obyvateľ k ukrajinskej národnosti (0,2 %). 1 obyvateľ národnosť neuviedol (0,2 %).

V roku 2001 žilo na území obce 376 obyvateľov starších ako 16 rokov. Z nich 115 (30,5 %) uvádza najvyšší stupeň dosiahnutého vzdelania základné, 141 obyvateľov (37,5 %) stredné bez maturity, 107 obyvateľov (28,5 %) stredné s maturitou a 10 obyvateľov (2,7 %) uvádzajú ukončené vysokoškolské vzdelanie. 3 obyvateľov (0,8 %) dosiahnutý stupeň vzdelania neuviedlo. Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania v roku 2001 je znázornená v grafe 3.

4.1.5 Konfesionálna štruktúra obyvateľstva

V roku 2001 sa v obci Šarišské Sokolovce hlásilo k rímskokatolíckemu vierovyznaniu 476 obyvateľov (95,2 %), 18 obyvateľov (3,6 %) ku gréckokatolíckemu vyznaniu a 1 obyvateľ (0,2 %) k pravoslávnej cirkvi. 5 obyvratelia (1,0 %) boli bez vyznania. Konfesionálnu štruktúru obyvateľstva obce Šarišské Sokolovce dokumentuje graf 4.

4.1.6 Ekonomická štruktúra obyvateľstva

V roku 2001 bolo v obci 229 ekonomicky aktívnych obyvateľov (81,5 % obyvateľov v produktívnom veku). 50 z nich (21,8 %) bolo zamestnaných v priemysle, po 19 (8,3 %) v obchodnej sfére a v poľnohospodárstve, 14 (6,1 %) v stavebníctve a 12 (5,2 %) v doprave. Ostatní (88 – 38,4 %) boli zamestnaní v iných odvetviach a 46 (20,1 %) odvetvie neuviedli.

V obci bolo v období rokov 2000 – 2004 nezamestnaných postupne 80, 85, 79, 65 a 51 občanov, čo predstavuje ročný priemer 72 obyvateľov.

4.2 Bývanie

V roku 2001 stálo v Šarišských Sokolovciach 129 budov, z toho 128 domov (99,2 %). 124

domov bolo rodinných, 4 domy boli bytové. 99 z nich (79,8 %) bolo trvale obývaných, pričom všetky trvale obývané rodinné domy boli vo vlastníctve fyzických osôb. Všetky rodinné domy boli nízkopodlažné (1-2 nadzemné podlažia), 3 bytové domy patrili do kategórie 3-4 podlažných a 1 bytový dom do kategórie 5 a viac podlažných. 25 domov bolo neobývaných, pričom 4 z nich (16,0 %) boli určené na rekreáciu. Priemerný vek domu v Šarišských Sokolovciach bol 38 rokov. 80 trvalo obývaných rodinných domov (80,8 %) je postavených z tehál, resp z kameňa a 11 (11,1 %) je postavených z nepálených tehál. V 8 prípadoch (8,1 %) majiteľ stavebný materiál neuviedol. 39 domov (39,4 %) je trojizbových, 31 (31,3 %) je 5 a viacizbových, 20 (20,2 %) je štvorizbových, 6 (6,1 %) je dvojizbových a 3 domy (3,0 %) sú jednoizbové.

4.3 Socioekonomické aktivity obyvateľstva

Obec Šarišské Sokolovce poskytovala k 1.12.2005 60 pracovných príležitostí, z toho 2 sezónnych.

4.3.1 Vývoj a štruktúra podnikateľských subjektov

V obci bolo k 1.12.2005 evidovaných 17 podnikateľských subjektov, ktoré zamestnávali 50 zamestnancov. Ich štruktúra je znázornená v tabuľke 5.

P.č.	Názov firmy	Predmet podnikania	Počet zamestnancov
1.	KADAKO - Jozef Kazimír	kovovýroba	15
2.	TERAZZO - Imrich Lipták	kamenárske práce	2
3.	Polomský s r. o.	Obchodná činnosť	4
4.	Joker - Milan Karaffa	pilčické práce	1
5.	Ján Kolpák	stolárstvo	2
6.	Štefánia Kolpáková	stolárstvo	1
7.	DREVOMAK - Marek Kolpák	stolárstvo	1
8.	Andrej Majerník	stolárstvo	5
9.	KALDES – Vladislav Sedlák	výroba el. zariadení	1
10.	Jozef Mikolaj	autodoprava	4
11.	CND s r. o.	autodoprava	3
12.	AGRODRUŽSTVO	obchodná činnosť	2
13.	SAPEX - Dušan Jusko	pekáreň	1
14.	Magdaléna Durkáčová	maloobchod	1
15.	Marta Liptáková	maloobchod	2
16.	INTERFARM s r. o.	poľnohospodárstvo	3
17.	Dušan Štieber	SHR	2

4.3.2 Priemysel

Priemyselné odvetvia sú na území obce zastúpené firmou KADAKO, ktorá sa zaoberá kamenárskymi prácami, firmou TERAZZO, ktorá prevádza kamenárske práce, ťažbou dreva sa zaoberá firma Joker a živnostník Jozef Polomský Stolárstvo prevádzkuje živnostníčka Štefánia Kolpáková a živnostníci Ján Kolpák, Andrej Majerník a Marek Kolpák, ktorý pôsobí pod hlavičkou firmy DREVOMAK, firma KADLES, ktorá sa zaoberá výrobou elektrických zariadení a firma SAPEX Dušana Juska, ktorá produkuje pekárske výrobky. Uvedené firmy spolu zamestnávajú 33 zamestnancov, čím sa odvetvie zaradilo na prvé miesto v obci v poskytovaní pracovných príležitostí.

4.3.3 Poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo

Na území obce k 1.12.2005 pôsobili 3 subjekty – firma INTERFARM s r. o., AGROCHOV ŠARIŠ s r. o. a súkromne hospodáriaci roľník Dušan Štieber. Spolu zamestnávali 5 zamestnancov.

4.3.4 Administratíva a štátna správa

V administratíve a štátnej správe je na území obce zamestnaných 8 obyvateľov. Všetci sú zamestnancami obecného úradu.

4.3.5 Služby

Služby boli k 1.7.2005 na území obce zastúpené 2 maloobchodnými predajňami Magdalény Durkáčovej a Jany Liptákovej Uvedené firmy zamestnávajú spolu 3 zamestnancov.

4.3.6 Doprava a spoje

V doprave sa na území Šarišských Sokoloviec k 1.12.2005 prezentovala firma CND s r. o. a miestny podnikateľ Jozef Mikolaj.

4.3.7 Ostatné socioekonomické aktivity

Patria sem sezónne práce. Obecný úrad zamestnáva dvoch sezónnych zamestnancov – koordinátora aktivačnej činnosti a aktivačného pracovníka.

K 1.4.2005 obecný úrad zamestnávajú 24 aktivačných pracovníkov.

4.4 Infraštruktúra

4.4.1 Cestná sieť

Celková dĺžka cestnej siete v katastri obce je 7 500 m. V intraviláne obce je 4 500 m, pričom 2 500 m je vo vlastníctve obce a 2 000 m je vo vlastníctve PSK. 3000 m ciest je v extraviláne, pričom po 1 500 m je v správe PSK a obce. Asi jedna tretina ciest leží na pozemkoch neznámych vlastníkov.

V obci sa nachádzajú 4 premostenia. 2 sú vo vlastníctve PSK a 2 vo vlastníctve obce.

4.4.2 Energetická sieť

4.4.2.1 Elektrická energia

Elektrická sekundárna NN sieť je v obci vzdušná, napojená z VN sústavy vedenej severovýchodne od obce do štyroch trafostaníc umiestnených v obci pri obecnom úrade, pri moste pri materskej škole, v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva a pri rodinnom dome č. 1. V súčasnom období Východoslovenská energetika OZ Prešov spracováva projektovú dokumentáciu na umiestnenie ďalšej trafostanice, ktorá bude umiestnená v areáli firmy KADAKO na posilnenie koncových odberných miest v elektrickej sekundárnej sieti. Dĺžka vedenia je 5 500 m. Taktiež je spracovaná projektová dokumentácia pre napojenie sekundárnej elektrickej siete pre IBV Havaška.

V obci je 52 lúčok verejného osvetlenia, ktoré je v prevádzke počas celej noci. Sieť je rozdelená do štyroch čiastkových sietí, z ktorých každá má vlastný regulátor.

4.4.2.2 Plyn

Obec je od roku 1999 plne splynofikovaná STL rozvodmi plynu. Celkovo je v obci 140 plynových prípojok v celkovej dĺžke 5 500 m. Regulačná stanica sa nachádza v obci Jakubovany.

4.4.3 Vodovodná sieť

Obec má vybudovaný verejný vodovod v správe obce, ktorý bol k 1.12.2005 pred kolaudačným konaním. Prípravná fáza sa začala realizovať v roku 1990, samotná stavba vodovodu bola započatá v roku 1996. Počet prípojok je 110. Vodovod je napájaný z dvoch vodojemov, z ktorých dva majú kapacitu 150 m³ a jeden 300 m³, pričom sieť je prepojená s vodojemom v obci Bodovce, ktorý má kapacitu 150 m³. Celková dĺžka rozvodu je 5 500 m. Pripravená je projektová dokumentácia pre

rozšírenie na IBV Havaška.

4.4.4 Kanalizačná sieť a vývoz odpadu

Obec nemá vybudovanú kanalizáciu na odvádzanie splaškových vôd. V súčasnom období je schválená projektová dokumentácia na realizáciu kanalizácie a ČOV obce. Podľa plánu bude na kanalizáciu napojená každá domácnosť.

Vývoz odpadu vykonávajú nasledovné firmy: Marius Pedersen a. s. stredisko Sabinov realizuje separovaný zber odpadu v komoditách sklo a plasty a taktiež zber komunálneho odpadu do 110 l a 1 100 l zberných nádob a veľkokapacitných kontajnerov s objemom 7 m³, MACH TRADE v komoditách akumulátory a batérie a firma HEKO s r. o. Šarišské Michaľany vykonáva zber elektroodpadu. V obci sa taktiež realizuje občasný zber papiera a železa.

4.4.5 Telekomunikačná a informačná sieť

Telekomunikačná sieť je vzdušná a káblová. V obci je zavedených 70 telefónnych prípojok. Obec je napojená na digitálnu telefónnu ústredňu. Presný počet internetových prípojok v obci nie je známy, podľa informácií obecného úradu je ich približne 10.

V obci je 1 verejný telefónny automat, ktorý je situovaný na hlavnej križovatke.

Na miestnom rozhlase bola vykonaná rekonštrukcia.

5 STRATEGICKÁ VÍZIA

5.1 Zachovanie kultúrno-historického dedičstva

V roku 2001 bola ukončená prístavba a následná rekonštrukcia kostola sv. Mikuláša. V tom istom roku bola ukončená reštaurácia Piety a rekonštrukcia kostola Nanebovstúpenia Pána.

Opatrenia:

- ochrana a obnova pamiatkového fondu
- podpora živej kultúry (folklór, ľudové remeslá, ochotnícke divadlo, literatúra, výtvarné umenie a iná kultúrno-záujmová činnosť)
- podpora agroturistiky v oblasti kultúry

Prínosy:

- udržanie a rozvoj tradícií – folklór, ľudová tvorivosť a iné
- zvýšenie úrovne poznania a budovania vzťahu k svojej obci
- zlepšenie kvality života obyvateľstva, rozvoj kultúry v obci
- zvýšenie informovanosti obyvateľov o kultúrnych podujatiach
- systematická propagácia pozitívneho imidžu obce

5.2 Výstavba

Strategické ciele:

Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou štruktúrou výroby a rekreácie. Vzniká atraktívne prostredie pre uplatnenie zaujímavých architektonických riešení nového typu vidieckeho bývania, ktoré kladie väčšie nároky na kvalitu bývania, kde hospodárske využívanie pozemku ustupuje do pozadia. Hlavný dôraz by mal byť kladený na zaujímavé architektonické riešenie a celkový prínos novej výstavby pre nový charakter obce s turisticko- rekreačným zameraním.

Informatívne vymedzenie etapizácie výstavby

Prvá etapa výstavby:

- rozšírenie intravilánu
- vytvorenie obytného polygónu v západnej časti katastra v lokalite Havaška
- výstavba novej IBV v prelukách intravilánu
- vybudovanie cestnej komunikácie v rozšírenej časti katastra
- vybudovanie infraštruktúry k novonavrhovaným stavbám
- vybudovanie plnohodnotného športového areálu, ktorý bude spoločným pre obce Šarišské Sokolovce a Bodovce
- vytvorenie spoločnej oddychovej zóny v návaznosti na športový areál
- modernizácia objektov bývalého poľnohospodárskeho družstva.

Funkčné usporiadanie územia:

- Územie obce rozvíjať v návaznosti na existujúcu funkčnú štruktúru a komunikačnú sieť.
- Rozvoj obce usmerniť predovšetkým na súčasne zastavané územia.
- Pri novej výstavbe sa prednostne zamerať na rekonštrukciu, resp. prestavbu existujúceho stavebného fondu a zastavanie voľných prelúk.
- Zintenzívniť využitie územia areálu na menšiu podnikateľskú činnosť.

Výstavbu RD realizovať v súlade so všeobecnými technickými podmienkami vyplývajúcimi s platnej legislatívy.

Mestá a obce v zmysle **zákona č. 369/1990 Zb. v znení zákona č. 453/2001 Z. z.** o obecnom zriadení, môžu spolupracovať na základe zmluvy uzavretej za účelom uskutočnenia konkrétnej úlohy alebo činnosti, na základe zmluvy o zriadení združenia obcí, alebo zriadením, resp. založením

právnickej osoby. Predmetom činnosti združenia obcí, ako právnickej osoby, môže byť okrem iného aj miestny cestovný ruch, pričom svojou činnosťou združenie obcí napomáha vytvárať podmienky na plnenie úloh obcí, ako aj úloh vyššieho územného celku.

Zákon č. 453/2001Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a menia a dopĺňajú sa niektoré zákony v tretej časti - Spolupráca obcí v § 20a až § 20f, ktorá rieši formy a zásady spolupráce obcí za účelom uskutočnenia konkrétnej úlohy alebo činnosti na základe zmluvy o zriadení združenia.

Podľa § 4 **Zákona č. 302/2001 Z. z.** o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) samosprávny kraj pri výkone samosprávy sa stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov. Pritom najmä (na úseku regionálneho rozvoja):

a) zabezpečuje tvorbu a plnenie programu sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja územia samosprávneho kraja,

b) vykonáva plánovacie činnosti týkajúce sa územia samosprávneho kraja,

c) účelne využíva miestne ľudské, prírodné a iné zdroje,

d) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov samosprávneho kraja a rozvoja samosprávneho kraja,

e) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje svoje rozpočtové a príspevkové organizácie a iné právnické osoby podľa osobitných predpisov,

f) spolupracuje s obcami pri tvorbe programov sociálneho a ekonomického rozvoja obcí,

g) podieľa sa na riešení problémov, ktoré sa týkajú viacerých obcí na území samosprávneho kraja,

h) rozvíja spoluprácu s územnými celkami a s orgánmi iných štátov,

i) vykonáva ďalšie pôsobnosti ustanovené osobitnými zákonmi.

Podľa § 5 **zákona č. 302/2001 Z. z.** o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) samosprávny kraj môže v rozsahu svojej pôsobnosti spolupracovať s územnými a správnymi celkami alebo s úradmi iných štátov vykonávajúcimi regionálne funkcie. Na základe § 16 **zákona č. 503/2001 Z. z.** o podpore regionálneho rozvoja samosprávny kraj na všeobecný rozvoj svojho územia a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy najmä:

a) vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja územia samosprávneho kraja, prípadne jeho častí, podieľa sa na ich

uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,

b) vypracúva regionálny operačný program v spolupráci s ďalšími samosprávnymi krajinami, vytvárajúcimi štatistickú územnú jednotku na úrovni druhého stupňa, podieľa sa na jeho uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,

c) spolupracuje s ministerstvom a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy na príprave národného plánu, na príprave sektorových operačných programov, spolupracuje s príslušným ústredným orgánom štátnej správy a s ostatnými sociálno - ekonomickými partnermi, podieľa sa na pravidelnom vyhodnocovaní ich plnenia,

d) zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj a sociálny rozvoj na území samosprávneho kraja,

e) obstaráva a schvaľuje jednotlivé rozvojové projekty regionálneho charakteru, podieľa sa na ich uskutočňovaní a vyhodnocuje ich plnenie, vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť,

f) vypracúva, schvaľuje a vyhodnocuje plnenie jednotlivých programov medzinárodnej spolupráce na regionálnej úrovni a podieľa sa na ich uskutočňovaní,

g) pravidelne monitoruje a hodnotí rozvoj územia samosprávneho kraja a pravidelne vypracúva správy o hospodárskom rozvoji a sociálnom rozvoji samosprávneho kraja,

h) zabezpečuje prostriedky v rozsahu svojej pôsobnosti na odstraňovanie nežiadúcich rozdielov na území samosprávneho kraja,

i) zabezpečuje vzájomnú spoluprácu s ďalšími samosprávnymi krajinami a rozvoj spolupráce s územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov vykonávajúcimi regionálne funkcie pri výkone samosprávy,

j) môže zriaďovať právnické osoby na podporu regionálneho rozvoja územia samosprávneho kraja, najmä agentúry pre regionálny rozvoj,

k) vedie evidenciu programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obcí,

l) plní ďalšie úlohy ustanovené osobitnými zákonmi.

V nadväznosti na vyššie citované zákony a ich ustanovenia Prešovský samosprávny kraj v roku 2002 vypracoval **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja**. Na jeho vypracovaní sa podieľali pracovníci oddelenia regionálneho rozvoja PSK, ktorí

svoje návrhy modifikovali a upravili do konečnej verzie po konzultáciách s odbornou verejnosťou, zastúpenou predstaviteľmi regionálnych rozvojových agentúr, BIC a RPIC, SOPK, Živnostenskej komory a reprezentantov tretieho sektora.

Výsledkom dokumentu je materiál, ktorý poskytuje rámec rozvojovým aktivitám v Prešovskom kraji v nasledujúcom období.

5.3 Podpora a rozvoj podnikania

Strategické ciele:

Vytvorenie pozitívneho podnikateľského prostredia zosúladeného s prirodzenými danosťami a možnosťami obce a vývojovými trendmi. Znamená to zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja prostredníctvom ekonomického rozvoja v oblasti služieb, cestovného ruchu, vybudovania športového areálu, v poľnohospodárstve, agroturistike a priemysle. Dobudovanie technickej infraštruktúry a rozvoj ľudských zdrojov.

5.3.1 Optimalizácia obecnej štruktúry a kvality podnikateľských subjektov v oblasti výroby

Opatrenia:

- intenzívne využívanie podporných programov pre malé a stredné podnikanie
- podpora a zvyšovanie úrovne podnikov v okolí

Predpokladané prínosy:

- príchod zahraničných investícií k zvýšeniu efektivity a kvality výstupov podnikateľských subjektov
- rozvoj efektívnejšieho systému podpory začínajúcim podnikateľom

5.3.2 Posilňovanie sociálneho kapitálu

Opatrenia:

- podpora sociálnych infraštruktúr smerujúcich k zvyšovaniu kvality života
- podpora využitia miestneho potenciálu na sociálno-ekonomický rozvoj (cestovný ruch, kultúra, prírodné zdroje a rozvoj MSP)

Predpokladané prínosy:

- spôsobilosť obce úspešne implementovať programy rozvoja
- možnosti využívania finančných prostriedkov z EÚ
- konkurencieschopnosť pri využívaní miestneho potenciálu

5.4 Poľnohospodárstvo, lesníctvo a vidiecky rozvoj

Strategické ciele:

Dosiahnutie konkurencieschopnosti.

Skvalitnenie životných podmienok obyvateľov s dôrazom na vytváranie zdravého životného prostredia. Zapojenie poľovníckeho združenia do projektov EÚ – ochrana lesa a pôdneho fondu, organizovanie poľovačiek a zapojenie sa do procesu zatraktívnenia obce. Oživiť poľnohospodárstvo a vytvoriť nové možnosti aj pre spracovateľský priemysel.

Podpora a rozvoj lesného spoločenstva v obci.

5.4.1 Zabezpečenie racionálneho obrábania PPF

Opatrenia:

- zabezpečenie preverenia bonity pôdy z hľadiska výrobnéj konkurencieschopnosti
- vysporiadanie vlastníckych vzťahov s pôdou
- zabezpečenie racionálneho PPF
- návrh na racionálnu dotačnú politiku

Predpokladané prínosy:

- racionálne využitie pôdy
- odstránenie neefektívneho PPF
- odbúranie neefektívnej poľnohospodárskej výroby

5.4.2 Podpora dynamického rozvoja prvovýroby

Opatrenia:

- podpora modernizácie a technologickej inovácie prvovýroby
- podpora zavedenia medzinárodných noriem kvality (ISO 9001 – normy EÚ)
- podpora vzdelávania pracovníkov v poľnohospodárskom sektore

Predpokladané prínosy:

- zvýšenie produktivity práce a kvality potravín
- dosiahnutie konkurencie schopnosti s EÚ a výrobnjej intenzity
- znižovanie výrobných nákladov

5.4.3 Ochrana PPF

Opatrenia:

- zvyšovanie ochrany PPF pred povodňami a záplavami
- znižovanie znečistenia pôdy a vody z poľnohospodárskej výroby
- znižovanie pôdnej erózie

Predpokladané prínosy:

- stabilizácia hospodárenia na pôde
- zvýšenie ochrany majetku
- zabezpečenie ekologickej čistoty a kvality životného prostredia

5.4.4 Rozvoj turizmu a agroturizmu vo vidieckom priestore

Opatrenia:

- zvyšovanie vedomia vidieckeho obyvateľstva na využívanie jestvujúcich stavieb, budov na vidieku
- zabezpečenie marketingu, propagácia vidieka – vidieckeho turizmu a agroturizmu
- zabezpečenie dotačnej politiky štátu na budovanie agroturistických zariadení

Predpokladané prínosy:

- efektívne využívanie vidieckej krajiny pre domácich a zahraničných hostí
- zvyšovanie príjmov obyvateľov
- stabilizácia osídlenia vidieka

5.4.5 Budovanie systému verejnoprávnych partnerstiev v oblasti agroturistiky na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni

Opatrenia:

- vytvorenie inštitucionálneho rámca pre vzájomnú kooperáciu všetkých relevantných partnerov v oblasti regionálneho rozvoja (štátna správa, samospráva, okolité obce, tretí sektor, podnikateľská sféra a profesijné združenia)

Predpokladané prínosy:

- rozvinutá a účinná cezhraničná spolupráca, realizácia systému partnerských obcí, v zahraničí, úspešné získavanie finančných prostriedkov v oblasti regionálneho rozvoja

5.4.6 Podpora rozvoj poľovníckej turistiky ako súčasť rozvoja vidieka

Opatrenia:

- využívať granty pre rozvoj poľovníckeho združenia
- (vybudovanie obory, zazverovanie, ochrana lesného fondu, spolupráca v CR)
- vytvorenie informačnej siete, propagačného materiálu pre domácich

a zahraničných hostí

- poskytovanie možnosti poľovačky v poľovnom revíre
- nárast turistickej, poľovníckej verejnosti v obci
- možnosti prílevu finančných prostriedkov do obce (ubytovanie, stravovanie, ostatné doplnkové služby)

5.4.7 Stabilizácia a zlepšenie obhospodarovania poľovných revírov

Opatrenia:

- intenzívna starostlivosť o zdravotný stav zveriny v poľovnom revíri
- dodržiavanie ročného povoleného odstrelu poľovnej zveriny
- pravidelné zabezpečovanie objemových a jadrových krmovín na zimnú sezónu pre zverinu v poľovnom revíru

Predpokladané prínosy:

- poľovný revír bude vyhľadávaný domácimi i zahraničnými poľovníkmi pre kvalitu poľovnej zveriny v poľovných revíroch v katastri obce

5.5 Vzdelávanie a školstvo

V obci sa nenachádza žiadne školské zariadenie. Spoločné školské zariadenie sa nachádza v obci Bodovce. Pozostáva zo základnej školy, v ktorej prebieha výučba na úrovni 1. stupňa, materskej

školy a školskej jedálne. Vzhľadom na jeho blízkosť sa s výstavbou školského resp. predškolského zariadenia v obci Šarišské Sokolovce neuvažuje.

5.5.1 Rozvoj vzdelávania

Opatrenia:

- zapojenie relevantných partnerov do procesu vzdelávania (ÚPSVR, zamestnávateľia)
- podpora rozvoja vzdelávania cez rekvalifikačné kurzy
- dôraz na podporu komunitného rozvoja v obci

Predpokladané prínosy:

- vytvorenie možnosti na zvyšovanie a rozširovanie kvalifikácie obyvateľov,
- mnohostranné vzdelanie obyvateľov v záujme zvýšenia kvality ich života.

5.5.2 Zvýšenie vzdelanostnej úrovne

Opatrenia:

- vytváranie možnosti pre intenzifikáciu prípravy detí zo sociálne znevýhodneného prostredia predškolského veku na vstup do školských zariadení
- vytvorenie legislatívnych podmienok pre celodenný pobyt žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia v sociálne podnetnom prostredí
- presadenie rešpektu voči zákonom upravujúcim povinnosti rodičov v oblasti vzdelávania detí

Predpokladané prínosy:,

- zníženie sociálnej zaťaženia regiónu
- zníženie podielu nevzdelaných a nekvalifikovaných obyvateľov

5.6 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Strategické ciele:

Vybudovanie funkčnej sociálnej siete a systém financovania. Príprava ľudských zdrojov v súlade s potrebami regiónu a zlepšenie zdravotného stavu populácie.

Sociálnu otázku riešiť po dohode s okolitými obcami, udržať systém pestúnskej starostlivosti o starých a prestarnutých občanov v ich domácom prostredí v obci.

5.6.1 Zvýšenie kvality sociálnych služieb

Opatrenia:

- spracovanie štandardov kvality a finančnej náročnosti služieb
- vybudovanie domova sociálnych služieb
- vybudovanie domova nádeje v areáli nového cintorína

Predpokladané prínosy:

- spokojnosť prijímateľov služieb
- zvýšenie životného štandardu a kvality života občanov

5.6.2 Dosiahnutie aktívnej účasti na starostlivosti o zdravie

Opatrenia:

- zlepšiť prístup občana k informáciám o ochrane zdravia

Predpokladané prínosy:

- prostredie podporujúce rozvíjanie zdravého životného štýlu občana

5.7 Kultúra, šport, voľný čas, vonkajšie vzťahy

Strategické ciele:

Udržiavanie a rozvoj kultúrnych akcií v obci pre občanov, ale aj návštevníkov obce.

Cieľom je aj zatriktívnenie obce, čím by obec priťahla pozornosť obyvateľov susedných obcí a perspektívne dokázala vytvoriť sezónne pracovné ponuky pri zabezpečení služieb pre návštevníkov.

Obec a jej okolie môžu osloviť rôzne skupiny návštevníkov. Svojim rozvojom a využitím daností, môžu značne zvýšiť turistický potenciál riešeného územia.

Nasledujúca časť kapitoly je zameraná na zhodnotenie, návrh a doporučená produktov realizovateľných v riešenom území s využitím v letnom i zimnom období a s celoročným využitím.

Centrum obce sa nachádza v okolí hlavnej križovatky, ktorej okolie prejde podľa plánu v blízkej budúcnosti komplexnou rekonštrukciou.

V obci sa nachádzajú 3 cintoríny. Jeden, židovský, je momentálne uzavretý a v budúcnosti sa plánuje s jeho komplexnou rekonštrukciou, druhý sa nachádza v miestnej časti Tolcsemés a tretí v miestnej časti Csipkés. V budúcnosti je plánovaná výstavba nového areálu cintorína v miestnej časti Havaška, ktorý sa má nachádzať v susedstve súčasného veľkého cintorína.

V roku 1978 bola dokončená výstavba obecného domu, v ktorom v roku 2005 sídlil obecný úrad, požiarňa zbrojnica, obecná knižnica, kultúrny dom, posilňovňa a garáže.

V obciach Šarišské Sokolovce a Bodovce pôsobí spoločný športový subjekt. Je ním Futbalový klub Šarišské Sokolovce.

Odporúčania, návrhy:

Vzhľad obce je jedným z najvýznamnejších faktorov, ktorý ovplyvňuje dojem turistu a zanecháva príjemný alebo negatívny zážitok. Upravené záhrady, udržiavané fasády objektov s ich okolím vyvolávajú u turistu, ale aj u bežného návštevníka už pri prvom kontakte s obcou príjemný pocit, ktorý môže mať kladný vplyv na jeho dĺžku pobytu, frekvenciu pobytov v obci či odporúčenia známym. Preto sa odporúča:

- skrášľovať a udržiavať čistotu verejných priestranstiev
- na vybraných miestach v hlavných turistických častiach vytvoriť jednoduché komplexy pre detské hry a aktivity
- rozšírenie a rekonštrukcia cintorína – vybudovanie a úprava chodníkov, oplotenie, nové osvetlenie priestorov, terénne úpravy
- vypracovanie architektonickej štúdie centra obce
- prestavba centra obce
- zavedenie názvov ulíc
- vybudovanie informačného centra a strediska cestovného ruchu v budove terajšieho pohostinstva
- cestná úprava centra obce
- osadenie autobusových zástavok v centre obce
- osadenie lavičiek v centre obce
- osadenie troch informačných tabúl pri jednotlivých vjazdoch do obce a jednej v centre obce
- sprevádzkovanie obecného informačného systému
- pravidelná aktualizácia www stránky
- vybudovanie turistických chodníkov v obci a v príľahlom okolí
- dokončenie rekonštrukcie budovy obecného a kultúrneho domu s prístavbou vstupného objektu
- zariadenie dostavanej časti obecného domu
- zakúpenie prístrojov na technickú prevádzku do obecného domu
- presťahovanie obecnej knižnice na horné poschodie obecného domu
- vybudovanie spoločného športového areálu na rozhraní katastrov obcí Šarišské Sokolovce a Bodovce
- v náväznosti na športový areál vybudovanie spoločnej oddychovej zóny na rozhraní katastrov obcí Šarišské Sokolovce a Bodovce

- vybudovanie troch polyfunkčných športových ihrísk
- vybudovanie detského ihriska
- vybudovanie cyklotrialovej dráhy
- vybudovanie amfiteátra
- vybudovanie parkoviska pred športovým areálom
- vybudovanie prístupových komunikácií k športovému areálu a k oddychovej zóne
- vybudovanie sociálnych zariadení v športovom areáli
- vybudovanie cyklistického chodníka
- vysporiadanie pozemkov na mieste areálu nového cintorína
- úprava terénu v areáli nového cintorína
- oplotenie areálu nového cintorína
- vybudovanie oporného múru od cesty v areáli nového cintorína
- vyčlenenie miesta na pochovávanie do zeme
- pasportizácia židovského cintorína
- komplexná rekonštrukcia židovského cintorína
- vybudovanie prístupovej komunikácie k areálu židovského cintorína
- vytvorenie informačného systému areálu židovského cintorína
- terénne úpravy v areáli židovského cintorína
- oplotenie židovského cintorína
- osvetlenie židovského cintorína
- zakonzervovanie malého cintorína
- vybudovanie chodníkov v areáli malého cintorína
- oplotenie areálu malého cintorína

5.8 Rozvoj infraštruktúry

Celkové úlohy bude potrebné orientovať na potreby obce pri zabezpečení výstavby kanalizácie,

na skapacitnenie dopravy a odstraňovanie bodových a smerových závad v cestných komunikáciách a rekonštrukciách miestnych komunikácií. Súčasne bude nutné vytvárať podmienky pre rozvoj podnikania v obci, vytvoriť opatrenia na stabilizáciu pracovných miest, pre vytváranie nových pracovných miest a pre celkový rozvoj ľudských zdrojov v obci.

Víziu infraštruktúry v obci rieši územný plán obce.

Cesty tretej triedy vo vlastníctve PSK boli rekonštruované v rokoch 2001 – 2003.

5.8.1 Rozvoj cestnej infraštruktúry

Opatrenia:

- vysporiadanie vlastníckych vzťahov na pozemkoch pod miestnymi komunikáciami
- dokončenie rekonštrukcie miestnych komunikácií
- vybudovanie ciest a chodníkov v dĺžke cca 1 200 m v miestach novej IBV
- rekonštrukcia premostenia pri č. d. 62
- premostenie potoka v náväznosti na športový areál
- zabezpečenie adekvátneho technického stavu dopravnej infraštruktúry
- dobudovanie chodníkov po dokončení výstavby cestných komunikácií
- po dobudovaní kanalizácie renovácia ciest
- opravy a spevnenie obecných kanálov a stôk
- zabezpečenie trvalo udržateľnej mobility a zlepšenie životného prostredia v obci

Predpokladané prínosy:

- zníženie nezamestnanosti
- zníženie prepravných časov
- zlepšenie životného prostredia (zníženie množstva exhalátov a plynov v ovzduší, zníženie prašnosti a hluku)

- zníženie miery zdravotných rizík obyvateľov a ich dôsledkov
- mobilita turistov a domácich obyvateľov
- zníženie rizika nehodovosti
- zvýšenie počtu rekreantov

5.8.2 Rozvoj energetickej infraštruktúry a úspora elektrickej energie a plynu

Opatrenia:

- vybudovanie zariadenia pre obnoviteľný zdroj energie (slnečné kolektory, biomasa,...)
- vybudovanie trafostanice v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva
- rozšírenie elektrického vedenia do miest novej IBV
- rozšírenie elektrického vedenia do miest novej oddychovej zóny
- znižovanie spotreby energie a zvyšovanie účinností energie
- posilnenie vedenia a vybudovanie nových TS podľa potreby
- znižovanie strát a zvyšovanie spoľahlivosti sietí
- zvýšenie informovanosti a vzdelávania obyvateľov o úsporách energie
- prebudovanie elektrickej siete

Predpokladané prínosy:

- zlepšenie vybavenosti obce, efektívne využitie investícií pre rozvoj obce
- zvýšenie atraktivity obce pre podnikanie a agroturistiku
- posilnenie koncových odberných miest v elektrickej sekundárnej sieti

5.8.3 Rozvoj vodohospodárskej infraštruktúry

Voda je na území katastra obce špecifickým fenoménom. Po prietrzích mračien alebo dlhotrvajúcich intenzívnych dažďoch postihujú obec pravidelne pomerne rozsiahle záplavy, ktoré spôsobujú značné škody na majetku obce a jej občanov. Záplavy sú privalového charakteru: obec

zaplavujú vody stekajúce z polí nad obcou. Riešeniu týchto problémov kladie obec absolútnu prioritu. V súčasnosti je vypracovaný projekt protipovodňovej ochrany, ktorý tieto problémy rieši. Jednému z možných riešení problému – regulácii vodného toku v celom intraviláne obce bráni meandrovanie koryta toku v zastavanej oblasti.

Opatrenia:

- regulácia Veľkého potoka na jeho dolnom toku v intraviláne obce (od hranice intravilánu po hlavnú križovatku)
- prirodzená údržba koryta na jeho hornom toku v intraviláne obce
- vybudovanie suchých poldrov severne od obce na zdržiavanie prívalových vôd
- pravidelné prečisťovanie korýt všetkých vodných tokov v katastri obce
- dobudovanie kanalizačnej siete s následným napojením na ČOV vo variantnom riešení napojenia v mestskej časti Sabinova – v Orkucanoch alebo v Uzovciach
- pravidelná údržba vodovodnej siete
- napojenie vodovodnej siete na vodovod v obci Uzovce
- zachytenie ďalšieho prameňa
- zlepšenie kvality podzemných i povrchových vôd, zníženie potenciálneho ohrozenia vôd

Predpokladané prínosy:

- vytvorenie podmienok pre ekonomickú stabilizáciu rozvoja obce
- zvýšenie atraktivity obce pre podnikanie
- znižovanie znečistenia podzemných a povrchových vôd
- vytvorenie pracovných príležitostí pri budovaní infraštruktúry

5.8.4 Rozvoj telekomunikačnej a informačnej infraštruktúry

Opatrenia:

- zriadenie mikrovlnného internetového pripojenia

- zriadenie televízneho káblového rozvodu
- posilnenie signálu mobilných operátorov T-mobile a Orange
- dokončenie prestavby vzdušného vedenia na podzemné
- posilnenie TV signálu
- zvýšenie ponuky telekomunikačných, hlasových a dátových služieb pre spojenie vnútroštátne i zahraničné
- zavedenie moderných informačných technológií

Predpokladané prínosy:

- zvýšenie atraktivity obce pre podnikanie, cestovný ruch a investorov, vyššia účinnosť propagácie a reklamy
- rozvoj obchodovania, vytvorenie nových pracovných príležitostí
- zapojenie podnikateľského, neziskového sektoru a občanov do rozvoja obce
- zlepšenie vybavenosti obce

5.9 Životné prostredie

Strategické ciele:

Ochrana a skvalitňovanie životného prostredia. Vybudovanie vysokej kvality ŽP, ktorá je prirodzenou a neoddeliteľnou súčasťou rastu kultúry života a ekonomických aktivít obyvateľov

5.9.1 Ochrana a racionálne využívanie vôd

Opatrenia:

- vybudovanie kanalizačnej siete
- zlepšenie kvality povrchových tokov a podzemných vôd
- ochrana a údržba vodných lesných zdrojov, preventívne čistenie vodných tokov a brehových porastov

- prevencia znečisťovania vývozu odpadkov do voľnej prírody
- zabezpečenie protipovodňovej ochrany územia
- úprava existujúcej a výstavba nekrytej dažďovej kanalizácie, priepustov, vydláždiť a spevniť prírodným kameňom

Predpokladané výnosy:

- zníženie miery zdravotného rizika obyvateľov
- zlepšenie stavu životného prostredia
- dosiahnutie dobrej kvality povrchových a podzemných vôd
- predchádzanie povodniam

5.9.2 Minimalizácia vzniku odpadov, ekologické nakladanie s odpadmi

Opatrenia:

- znižovanie produkcie odpadov
- zvýšenie podielu separácie odpadov a zhodnocovania separovaných odpadov
- organizované a ekologické odstraňovanie odpadov
- propagácia metód moderného odpadového hospodárstva

Predpokladané prínosy:

- znižovanie produkcie odpadov
- maximálne zhodnocovanie odpadov
- znižovanie rizík nebezpečných odpadov

5.9.3 Ochrana a racionálne využívanie pôd

Opatrenia:

- zabezpečenie protieróznej ochrany pôd
- prevencia kontaminácie a eliminácia kontaminovaných pôd
- zvyšovanie prirodzenej úrodnosti pôd

Predpokladané prínosy:

- znižovanie rizika pôd eróziou
- predchádzanie kontaminácie
- zvyšovanie úrodnosti pôd

5.9.4 Ochrana ovzdušia

Opatrenia:

- znižovanie objemu znečisťujúcich látok produkovaných do ovzdušia

Predpokladané prínosy:

- zlepšenie emisnej situácie v ovzduší

5.9.5 Environmentálna osвета, výchova a vzdelávanie

Opatrenia:

- rozšírenie a skvalitnenie environmentálnej výchovy a vzdelávanie v školskom systéme i mimo neho
- podpora osvetu a záujmu širokej verejnosti v problematike ochrany a skvalitňovania životného prostredia
- zjednodušenie prístupu obyvateľov ku komplexným informáciám o stave životného prostredia v obci

Predpokladané prínosy:

- dosiahnutie efektívneho systému environmentálnej výchovy a vzdelávania v školách
- zvýšenie informovanosti obyvateľov a ich zapojenie do ochrany životného prostredia

Záver

V súčasnosti v Slovenskej Republike prebieha proces transformácie ekonomiky a spoločnosti a vytvorenie potrebného inštitucionálneho rámca na prevzatie, implementáciu a uplatňovanie pravidiel EÚ. Pre tieto zámery bolo potrebné zmapovať a vytýčiť socio-ekonomické a environmentálne rozvojové ciele a priority obce.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Šarišské Sokolovce vychádza z aktuálneho Národného rozvojového plánu SR a z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja.

Tieto plány tvoria základný rámec pre budúce projekty v oblasti znižovania disparít medzi jednotlivými obcami a územnými celkami v rámci EÚ.

Hlavným cieľom tohto dokumentu je trvalo zlepšovať kvalitu života občanov a sociálnu súdržnosť obce, najmä vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a tvorbu pracovných príležitostí a presadzovať koncept trvalo udržateľného rozvoja.

Zámerom PSHR je aj pripraviť a definovať podmienky pre vnútorný trvalo udržateľný rozvoj obce a mikroregiónu. PHSR by mal svojou existenciou podporiť zmenu v lokálnom myslení a hodnotových orientáciách občanov žijúcich na území obce.